

Balogh Márton

jogballgató (PTE ÁJK), az ÓNSZ Közjogi Tagozatának tagja

A Rosneft-ügy jelentősége az Európai Unió Bíróságának gyakorlatában***I. Bevezetés**

Az Európai Unió Bíróságának (továbbiakban: Európai Bíróság v. Bíróság v. EUB) feladata az Európai Unió jogának tiszteletben tartása a Szerződések¹ értelmezése és alkalmazása során.² A Bíróság eljárásának jogalapját elsősorban az általános felülvizsgálati jogkör alapján biztosított (az imént hivatkozott EUSZ 19. cikk) jogköreire alapozhatja, azonban a Közös Kül- és Biztonságpolitikában (továbbiakban: KKBP) korlátozott hatásköre van.³ A szakpolitika az utolsó módosító szerződésben (Lisszaboni Szerződés) is megtartotta kormányközi jellegét.⁴ A kormányközi szakpolitika és a kizárólagos uniós szupranacionális hatáskör elhatárolása elsősorban a döntéshozatalban, illetve az Európai Bíróság szakpolitikára gyakorolt hatáskörében nyilvánul meg. A döntéshozatali mechanizmust tekintve az Európai Unió kizárólagos hatáskörében álló szupranacionális szakpolitikákkal szemben a kormányközi irányítású külpolitikában a Tanács szerepe különösen erőteljes, ugyanis a Tanács fogadja el a KKBP jogi aktusokat az Európai Tanács általános iránymutatásai alapján.⁵ Az Európai Unió Bíróságának hatásköre a külpolitikában ugyanakkor különösen korlátolt, két esetre korlátozódik a Bíróság felülvizsgálati jogköre. A Közös Kül- és Biztonságpolitikában a Bíróság eljárhat az Európai Unió és a KKBP hatásköreinek elhatárolásában, valamint jogosult a természetes vagy jogi személyek ellen bevezetett korlátozó intézkedéseket előíró határozatok jogszerűségi felülvizsgálatára is.⁶ Jelen reflexiómban az utóbbi, vagyis a magánszemélyek

* KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS MINISZTERIUM ÚNKP-22-2 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK A NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS ALAPBÓL FINANSZÍROZOTT SZAKMAI TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT.

¹ *HL 2012 C 326.* Az Európai Unióról szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata (továbbiakban: EUSZ), illetve a *HL 2012 C 326.* Az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata (továbbiakban: EUMSZ).

² EUSZ 19. cikk.

³ EUSZ 24. cikk második bekezdés: „Az Európai Unió Bírósága e rendelkezésekre vonatkozóan nem rendelkezik hatáskörrel, kivéve [...]”

⁴ Balázs Péter: Az Európai Unió külpolitikája. Wolters Kluwer, Budapest 2016. 38. o.

⁵ A KKBP jogi aktusok létrehozási mechanizmusáról bővebben ld.: Balogh Márton: Döntéshozatal az Európai Unió külpolitikájában. *Scriptura* 2022/2. sz. 40-46. o.

⁶ *Osztonits* András (szerk.): EU-jog. Harmadik aktualizált és bővített kiadás. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó, Budapest 2021. 148. o.

(természetes, illetve jogi személyek) védelmét meghatározó bírósági felülvizsgálati jogkört érintő ítélkezési gyakorlatot vizsgálom, megkülönböztetett figyelmet szentelve a Rosneft-ügynek.⁷

Az imént említett bírói hatásköröket leíró Szerződésekben⁸ kifejezetten nem szerepel az előzetes döntéshozatali eljárás, mint a KKBP-ben lehetséges bírósági eljárás egy formája, a Rosneft-ügyben mégis megállapításra került a Bíróság hatásköri jogosultsága.⁹ Reflexióm célja a Rosneft-ügyben foglalt bírósági indokolás elemzése arra vonatkozóan, hogy a Bíróság hogyan állapította meg, illetve jellemezte saját vonatkozó hatáskörét a Rosneft-ügy ítéletének indokolásában. Megvizsgálom továbbá a Rosneft-ügy hatásait a Bíróság jelen és jövőbeli ítélkezési gyakorlatában, amelyhez egy jelenleg az Európai Unió Bírósága előtt zajló ügyet, a Neves 77 Solutions SRL-t érintő jogvita tényeit ismertettem.

II. A Rosneft-ügy

A Rosneft-ügy a Rosneft Oil Company OJSC keresete alapján először az angol és walesi Legfelsőbb Bíróság, majd az Európai Unió Bírósága elé került. Az ügy háttere a következő: az Európai Unió gazdasági szankciókkal sértette az orosz állami tulajdonban lévő Rosneft céget a korlátozó intézkedéseket tartalmazó 2014/512/KKBP határozattal¹⁰ és a 833/2014/EU rendelettel,¹¹ ezért a Rosneft orosz olajipari vállalat keresetet nyújtott be az angol és walesi legfelsőbb bírósághoz (továbbiakban: előterjesztő bíróság). A Rosneft a két jogi aktus (a határozat és a rendelet) egyes rendelkezéseinek érvényességét vitatta. A Rosneft-ügy rendkívüli jelentőségét egyrészt maga az előzetes döntéshozatali eljárás, valamint a másrészt az abban feltett kérdések adják. Tudniillik, a Közös Kül- és Biztonságpolitikában foglalt bírósági eljárást engedő kivételek nem rendelkeznek az előzetes döntéshozatalról,¹² és nem rendelkeznek KKBP határozatok rendelkezéseinek érvényességi vizsgálatának lehetőségéről sem. Az előzetes döntéshozatal az uniós intézmények jogi aktusainak jogszerűségére vonatkozó felülvizsgálatának egy formája, amelyet a nemzeti bíróságok kérelmére hozhat az Európai Unió Bírósága.¹³ Az angol szakirodalomban *claw-back* záradékként¹⁴ ismert kivétel-szabály alapján a természetes vagy jogi személyekkel szemben elfogadott korlátozó intézkedéseket

⁷ 2017. március 28-i Rosneft ítélet, C-72/15., EU:C:2017:236.

⁸ Szerződések alatt tehát az EUSZ és az EUMSZ értendők. Különös jelentőséggel bír a KKBP más szakpolitikáktól való elhatárolásában az, hogy a KKBP-re vonatkozó rendelkezések nem az EUMSZ rendelkezéseiben az Európai Unió más szakpolitikáinak szabályai között szerepelnek, hanem az EUSZ V. címe (21-46. cikkek) tartalmazza azokat, ezzel jelezve a KKBP különleges jogi jellegét az uniós jogban.

⁹ C-72/15. sz. ügy, ítélet, 70. pont.

¹⁰ A Tanács 2014/512/KKBP határozata az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről (HL 2014 L 229).

¹¹ A Tanács 833/2014/EU rendelete az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről (HL 2014 L 229).

¹² 2016. május 31-i M. Wathelet főtanácsnok indítványa, C-72/15., EU:C:2016:381, 2. pont.

¹³ C-72/15. sz. ügy, Főtanácsnoki indítvány, 63. pont.

¹⁴ EUMSZ 275. cikk második bekezdés.

előíró határozatok jogszerűségének felülvizsgálatára lehetőséget biztosítanak a Szerződések, de csak semmisségi eljárás keretében,¹⁵ az előzetes döntéshozatali eljárásról a Szerződések nem rendelkeznek.

A megsemmisítési eljárásról tehát az EUMSZ 264. cikk rendelkezik, ennek a célja hasonlóan az előzetes döntéshozatali eljáráshoz az uniós jogi aktusok jogszerűségének vizsgálata. Az előterjesztő bíróság megítélése szerint a KKBP szakpolitika keretében elfogadott határozatok érvényességének előzetes döntéshozatali eljárásban való vizsgálata a bírósághoz fordulás alapvető jogát biztosítja. A határozat megtámadhatatlansága esetén ezért ellenkező esetben nem érvényesülne a hatékony bírói jogvédelem.¹⁶ Az előterjesztő bíróság tehát nem a KKBP-re vonatkozó szerződésbeli kivételszabállyal támasztja alá érvelését, hanem meglátásom szerint inkább arra utal, hogy az uniós jog koherenciáját sértené, ha a Bíróság nem vizsgálhatna előzetes döntéshozatali eljárásban KKBP jogi aktusokat. Véleményem szerint az uniós jogrend egységessége mellett jogvédelmi deficitet is keletkeztetne az, ha ezek az eljárások egyébként természetes, illetve jogi személyek védelme érdekében sem lennének kezdeményezhetőek.

Az Európai Unió Bírósága álláspontja alapján a természetes vagy jogi személyekre vonatkozó korlátozó intézkedések jogszerűségének felülvizsgálata nem az eljárás, hanem a határozat típusára vonatkozik,¹⁷ ezért ítéletében megtámadhatónak nyilvánította a határozatot. Az ítélet arra az általános jogelvre hivatkozik, hogy a nemzeti bíróságok által érvényesség elbírálására irányuló előzetes döntéshozatalra utalás a hatékony bírói jogvédelmet biztosítja, amely jogelv alapvető feladatot tölt be az uniós jogban. A Bíróság alapvető feladatát – a hatékony bírói védelem biztosítását – a KKBP-re vonatkozó korlátozott hatáskörének szabályai elé helyezi azzal, hogy a kérdést nem a tiltás oldaláról közelíti meg. A Bíróság tehát háttérbe szorítja a releváns szerződéscikkek nyelvtani értelmezése szerinti egyébként meglehetősen korlátozott hatáskörét. Ez a „megengedő” megközelítés az, amit gyakran kiterjesztett hatáskörnek, célkutató vagy teleologikus értelmezésnek nevez a szakirodalom.¹⁸

A Bíróság álláspontja szerint sem az EUSZ-ből, sem pedig az EUMSZ-ből nem következik, hogy a Törvényszék előtt indított megsemmisítés iránti kereset lenne a jogszerűségi felülvizsgálat egyetlen formája, ezért kifejezett tiltás hiányában a Bíróság megállapította eseti hatáskörét a Rosneft-ügyben.¹⁹

Különösen fontos megjegyezni azt, hogy eseti hatáskörét²⁰ állapította meg a Bíróság, amely

¹⁵ EUMSZ 264. cikk.

¹⁶ C-72/15. sz. ügy, ítélet, 54. pont.

¹⁷ C-72/15. sz. ügy, ítélet, 70. pont.

¹⁸ Köznapi értelemben mondhatjuk, hogy a Bíróság gyakorlatában a „*Cél szentesíti az eszközt.*” elv alapján jár el.

¹⁹ C-72/15. sz. ügy, ítélet, 70. pont.

²⁰ Eseti hatáskörön azt értem, hogy a Bíróság gyakorlatában felmerül(het) olyan kérdés, amelyben eljárási hatásköre tisztázatlan, ezért adott ügy ítéletében az ügy eldöntése mellett hatásköre jogalapját is indokolnia kell.

legfeljebb precedensértékű ítéletet jelenthet a későbbi uniós jogban.²¹ Véleményem szerint az EUB döntését a Rosneft-ügyben az motiválta, hogy ellentétes döntés esetén képtelen lenne kizárni a nemzeti bíróságok között fennálló értelmezésbeli különbséget, amely egyébként az ügyben vizsgált 2014/512/KKBP határozat és a 833/2014/EU rendelet kapcsán már ki is alakult a tagállami bíróságok között.²² Úgy gondolom, hogy önmagában jogvédelmi krízist jelentene az, ha a huszonhét tagállam bíróságain különbözőképpen értelmeznék ugyanazt az uniós jogi aktust.

A Bíróság ítéletében megállapította, hogy neki van a legkedvezőbb helyzete ahhoz, hogy észrevételeket szerezzen be a tagállamoktól és az uniós intézményektől.²³ Véleményem szerint, az ítélet indokolása tehát a jogbiztonság érdekében a jog igazságszolgáltatási funkcióját biztosítja azzal, hogy nem a KKBP speciális szabályainak – különösen ideértve a Bíróság korlátozott hatáskörét – a szigorúan „fekete tinta szerinti” értelmezésével dolgozik, hanem a Szerződések célját, a magánszemélyek védelmét és az uniós jogrend egységességét veszi elsősorban figyelembe. A Rosneft-ügyben a Bíróság a KKBP-re vonatkozó korlátozott hatáskörét – tehát a nyelvtani értelmezés szerinti főszabályt – a teljes joghatóság általános szabálya alóli rendhagyó kivételeként értelmezi – és nem főszabályként. A KKBP határozatok érvényességének vizsgálatára vonatkozó bírósági hatáskör a peres felek bírósági védelmében – különösen jogbiztonsági szempontból – sarkalatos *novum*,²⁴ azonban az ügyben foglalt kérdés megválaszolásával számos másik kérdés vetődik fel a Bíróság jogértelmezését illetően.

Felmerül az a kérdés, hogyha a Bíróság eljárásának jogszerűségét nem a hatáskörét a KKBP-ben korlátozó EUSZ 24. cikkre, hanem az általános bírósági feladatkört megfogalmazó EUSZ 19. cikkre alapítja, akkor beszélhetünk-e egyáltalán hatáskör átlépésről? Ha az EUSZ 19. cikk, amely az EUB általános feladatát, jelesül a jog tiszteletben tartását írja elő a Szerződések értelmezése és alkalmazása során, akkor a Bíróság valójában nem „lép át” hatáskört, hiszen feladatának csak korlátozását jelentik a KKBP korlátozó rendelkezései, ezzel a magánszemélyek védelme kivétel ezt a kivételes hatásköri korlátozást oldja, vagyis visszautal a főszabályhoz – az általános bírói védelem szükséges biztosításának követelményéhez –. Véleményem szerint a Bíróság igen szűken értelmezi a KKBP „alkotmányos renden belüli elkülönítését”,²⁵ ugyanis csak háttérnormaként tekint a KKBP

²¹ Kifejezett jelentőséggel bírnak ezek a *precedensértékű ítéletek*, ugyanis többek között az uniós jogállamiság fogalom is a bírósági gyakorlatból következethető csak ki (ugyanis nincs egységes meghatározása a fogalomnak). A témáról bővebben ld.: *Chronowski* Nóra: Jogállamiság – gondolatok a magyar és az európai uniós jogfejlődésről. Pro Publico Bono – Magyar Közigazgatás 2016/4. sz. 38. o.

²² C-72/15. sz. ügy, M. Wathelet főtanácsnok indítványa, 76. pont.

²³ C-72/15. sz. ügy, M. Wathelet főtanácsnok indítványa, 79. pont.

²⁴ Laurent *Contour*: Justiciabilité des actes de la PESC: où la Cour s'arrêtera-t-elle? *Revue de droit public* n°6, 2017. 1627. o. Idézi: Challet *Celia*: Reflections on Judicial Review of EU Sanctions Following the Crisis in Ukraine by the Court of Justice of the European Union. *European Legal Studies* 2020/4. sz. 13. o.

²⁵ Bővebben az Európai Unió alkotmányos rendjén belüli elkülönítésről: Paul James *Cardwell*: On 'ring-fencing' the Common Foreign and Security Policy in the legal order of the European Union. *Northern Ireland Legal Quarterly* 2013/4. sz. 2020. 443-463. o.

külön szabályaira. A Bíróság álláspontja szerint a Rosneft-ügyben a KKBP szabályai nem többek egy egyszerű kivételnél az EUB általános bírói hatáskörében.

A Bíróság hajlamos ítéleteiben, (nem különb a Rosneft-ügyben sem)²⁶ az alapvetően pozitív morális tartalommal bíró jogállamiság fogalmat²⁷ a jó jog fogalmával azonosítani.²⁸ A jogállamiság (*rule of law*) először az EUB ítélezési gyakorlatában jelent meg,²⁹ ezért annak tartalmi elemei nem a Szerződésekből, hanem a Bíróság említett precedensértékű ítéleteiből következtethetők ki.³⁰ Ezek a tartalmi elemek pedig inkább a jog tartalmával szemben támasztott követelmények, olyan általános jogelvek, mint a bírósághoz fordulás alapvető joga, a hatékony bírói jogorvoslat elve, az uniós jog koherenciájának biztosítására való törekvés, illetve a magánszemélyek védelme.

III. A Bírói értelmezés és annak jelentősége a joggyakorlatban

Az Európai Unió Bírósága a Közös Kül- és Biztonságpolitikában foglalt hatáskörét a teljes jogorvoslati rendszer biztosítása céljából máshonnan eredezteti, mint azt a Szerződések nyelvtani értelmezése diktálja. A szavak általános jelentése alapján a Bíróság túlterjeszkedik a hatáskörén és az általános bírói védelem elvére hivatkozva jár el a szakpolitikában, így valóban „kiterjesztően” értelmezi általános hatáskörét a Szerződések nyelvtani értelmezése alapján. Felmerül a kérdés, hogy a nyelvtani értelmezést kell-e alapul venni egy uniós jogi aktus vonatkozásában? Az Európai Bíróság által alkalmazott uniós jog folyamatosan változik, és az integrációt elősegítve adaptálódik a tagállami kooperáció szorosabbra fűződésével. Az Európai Unió Szerződesei általános célkitűzéseket tartalmaznak, ezeknek a céloknak a végrehajtása a tagállamok; a végrehajtás ellenőrzése és a jogszerűség fenntartása pedig az EUB feladata.³¹ Koen Lenaerts, az Európai Bíróság elnöke szerint a Szerződésekben foglalt célok, illetve az uniós jog tiszteletben tartásának megvalósításához a célkutató, vagyis teleologikus jogértelmezés felel meg a legjobban.³² Az általános célokat, és nem minden esetben definitív jogszabályokat tartalmazó primer uniós jogot tehát az EUB elnöke szerint nem a nyelvtani értelmezés oldaláról kell megközelíteni. A Bíróság bár proaktív álláspontot képvisel a Szerződések értelmezésében – véleményem szerint különösen a KKBP-ben gyakorolt hatáskörét illetően egészen biztosan –, de mindezt annak érdekében teszi, hogy megfeleljen a szerződési célokban rögzített jogállamiság követelménynek. Ezek a követelmények tehát a Bíróság gyakorlatából képződtek, és

²⁶ C-72/15. sz. ügy, ítélet, 72-73. pont.

²⁷ A jogállamiság alapértékként szerepel az EUSZ. 2. cikkében.

²⁸ *Blutman* László: A jogállamiság követelménye az Európai Unió jogában: felújítás alatt. Jogtudományi Közlöny 2021/6. sz. 265. o.

²⁹ 1986. április 23-i Parti écologiste „Les verts” ítélet, C- 294/83., EU:C:1986:166, 23-25.

³⁰ *Chrononskë*: i. m. 38. o.

³¹ Koen *Lenaerts* – José A. *Gutiérrez-Fons*: Les méthodes d'interprétation de la Cour de justice de l'Union Européenne. Édition Bruylant, Bruxelles 2020. 54. o.

³² Uo.

alapvetően a jog tartalmával szemben támasztanak követelményeket.³³ Ha a Bíróság mégis a nyelvtani értelmezés alkalmazásával járna el az elé kerülő ügyekben, akkor a speciális hatásköri korlátozását tekintve nem lenne vitatható joggyakorlata, viszont teret adna az uniós jog eltérő értelmezéséhez a nemzeti bíróságokon.³⁴ A Rosneft-ügy az uniós jog koherenciájának megőrzésére vonatkozó bírói törekvést tekintve jelentős újítást jelentett az EUB esetjoga tekintetében, azonban fontos figyelembe venni, hogy a tagállamok egymással kezdetben gazdasági, majd aztán politikai szövetséget hoztak létre, amelynek a mai napig urai, így egyúttal a Szerződések urai is. A folyamatos integráció által bővíthet a szakpolitikák száma és az azokban foglalt szabályok mélysége, azonban nem szabad „alkotmányozó” erőnek tekinteni a bírósági felülvizsgálatot, a probléma gyökerét nem is itt kell megragadni. A kérdés leginkább az, hogy milyen szinten hivatott a Bíróság a jogvédelem érdekében „autoriter” módon értelmezni a Szerződések szövegét, illetve mikor válik a jogértelmezés jogalkalmazássá. A Rosneft-ügy jelentősége a bírói hatáskör határainak keresésében van, amely a jövő EUB ítélezési gyakorlatát nagyban befolyásolhatja.

IV. A Neves 77 Solutions SRL-ügy

E reflexió írása alatt is folyamatban van az Európai Unió Bírósága előtt a Neves 77 Solutions SRL-ügy, amely a Rosneft-ítélet alapvetései alapján a 2014/512/KKBP határozat értelmezésére vonatkozó bírói hatáskört fogja vizsgálni. A hivatkozott határozat érvényességét a Rosneft-ügyben már vizsgálat alá helyezték, azonban ebben az ügyben a Bukaresti Regionális Bíróság egy másik, eddig tisztázatlan KKBP hatásköréről – az értelmezés kérdéséről – szóló ügyet terjesztett előzetes döntéshozatali eljárásban az EUB elé.³⁵ Az alapeljárás tárgya a román adócsalásokkal foglalkozó szakosztály jogalapja a 2014/512/KKBP határozat alapján a társaság tevékenységének szankcionálására.

A 2022 májusában benyújtott keresetből kiderül, hogy a román Neves 77 Solutions SRL társaság közvetítőként közreműködött az orosz agresszióban, ezért a szolgáltatott rádiókészülékeket lefoglalta az adóhatóság a cégtől, illetve a befolyt bevételt elkobozta, ezenfelül pénzbírságot szabott ki.³⁶ A Bukaresti Bíróság a 2014/512 KKBP jogi aktus saját körben való értelmezése helyett az Európai Unió Bírósága elé utalta az ügyet abból a célból, hogy a KKBP határozatot az uniós Bíróság értelmezze. Fontos megjegyezni, hogy annak ellenére, hogy az EUB a Rosneft-ügyben az érvényesség kérdéséről hozott döntést, mégis a Bukaresti bíróság releváns ítélezési gyakorlatként a

³³ Koen *Lenaerts*: How the ECJ Thinks: A Study on Judicial Legitimacy. *Fordham International Law Journal* 2013/5. sz. 1313. o.

³⁴ Ha a Bíróság nem lenne több, mint a montesquieu-i „törvény szája”, akkor nem tudná biztosítani az uniós jog koherenciáját. *Montesquieu*: De l'esprit des lois. Introduction et notes par J. Ehrard. Éditions Sociales, Paris 1969. 127. o. „les juges [...] ne sont [...] que la bouche qui prononce les paroles de la loi [...]” (A bírók „csak” a törvények szövegét kiejtő „száj”.) Saját fordítás.

³⁵ 2022. május 31., C-351/22. sz. Bukaresti Regionális Bíróság előzetes döntéshozatal iránti kérelem.

³⁶ C-351/22. sz. ügy, 12. pont.

Rosneft-ügyet jelöli meg.³⁷

A Neves 77 Solutions SRL-ügyben hozott ítélet a Rosnefthez hasonlóan kitüntetett jelentőséggel bír majd az Európai Unió Bíróságának gyakorlatában, ugyanis precedenst fog alkotni arra vonatkozóan, hogy a Bíróság hatáskörébe tartozik-e vagy sem egy KKBP határozat előzetes döntéshozatali eljárásban való értelmezése. Wathelet főtanácsnok Rosneft-ügyben készített főtanácsnoki indítványában úgy fogalmaz, hogy minden érvényességgel kapcsolatos kérdés értelmezési kérdéseket is felvet.³⁸ Úgy gondolom, hogy az értelmezés és érvényesség között szükségtelen különbséget tenni, hiszen mindkettő eljárás az uniós jogforrások egységes alkalmazását teszi lehetővé a nemzeti bíróságok számára. Ezt alátámasztva megjegyzem, hogy Wathelet főtanácsnok indítványának 76. pontjában éppen a Rosneft és a Neves 77 ügyekben vizsgált 2014/512/KKBP határozatról mondja azt, hogy kialakultak különböző nézetek a nemzeti bíróságok között. Véleményem szerint a Bíróságnak a Rosneft-ügy ítéletének indokolásában megjelent uniós jog koherenciájának biztosítása érdekében valóban meg kell állapítania hatáskörét a Neves 77 Solutions-ügyben. Úgy gondolom, ahogyan a Bíróság hatáskörrel bírt a 2014/512/KKBP határozat érvényességét illetően a Rosneft-ügyben, úgy a Neves 77-ügyben foglalt értelmezési kérdésekben is hatáskörrel kell rendelkeznie a Bíróságnak.

Két fontos megállapítást emelnék ki arra vonatkozóan, hogy mire alapozom kijelentésem, amely szerint a Bíróság a Neves 77-ügyben meg fogja állapítani a hatáskörét. Egyrészt az Európai Bíróság, különösen a Rosneft-ügy alapján megfogalmazott feladata és célja védeni az uniós jog egységét és az uniós jog koherenciáját, másrészt, mivel a 2014/512/KKBP határozat kapcsán már kialakultak eltérő értelmezések, ennek figyelmen kívül hagyása sértené az uniós jogba vetett bizalmat, illetve az Európai Bírósággal szemben támasztott követelményeket. Ezek a követelmények tehát álláspontom szerint a jog hatékony érvényesülésének és az uniós jog egységének a biztosítását szolgálják.

V. Konklúzió

A Bíróság a Rosneft-ügyben az Európai Unió céljait és célkitűzéseit előtérbe helyezve, a bírói gyakorlat által alkotott jogállamiság fogalomba tartozó tartalmi elemeknek tekintett közös alapelvekre hivatkozva határozta meg eljárásának biztosítottságát. A Rosneft-ügyben felmerült szerződésbeli hiányt kompenzáló bírói gyakorlat ezzel új utakat nyithat meg a KKBP-ben való jogvédelmet biztosítani kívánó eljárások előtt. A Rosneft-ügy hatására elindult egy bizonytalan folyamat az EUB hatáskörének határai vizsgálatában. A Neves 77 Solutions SRL-hez kapcsolódó jogvita az Európai

³⁷ Uo.

³⁸ C-72/15. sz. ügy, M. Wathelet főtanácsnok indítványa, 73-76. pont.

Unió Bíróságának következő korszakalkotó ítélete lesz. Amennyiben a Bíróság megállapítja hatáskörét a KKBP jogi aktusainak értelmezésében is, meglátásom szerint csak idő kérdése, ameddig a Közös Kül- és Biztonságpolitika teljesen be nem integrálódik bírósági felülvizsgálat tekintetében az EU egyéb szakpolitikai közé. Ennek bekövetkezése azonban azt jelentheti, hogy további tagállami hatáskörök „vesznek el” az Európai Unió javára.

